

Kestävän energian kuntatiedotus ja Kestävä kylä –selvitystyö

Kestävän energian päivä III
30.10.2014, Lepaa

Petra Korhikoski, HAMK

Hämeen uusiutuvan energian tulevaisuus -hanke

www.hamk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Esityksen sisältö

- **Kestävän energian kuntatiedotus**
 - Kestävän energian tiedotuslehdet 2013
 - Kestävän energian kuntatilaisuudet 2014
- **Kestävä kylä –selvitystyö**
 - Kestävä kylä –toimintasuunnitelmat pilottikyliin
 - Pilottikylien prosessin arviointi
 - Toimintamalli kylien kestävän kehityksen tukemiseksi

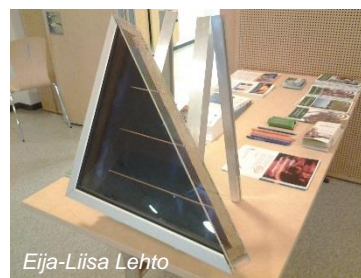
Kestävän energian kuntatiedotuslehdet

- Tavoitteena jakaa tietoa uusiutuvan energian mahdollisuuksista kunnille ja kunnissa toimiville yrityksille
- Kuntakohtaisia teemoja uusiutuvasta energiasta
- Toteutettiin neljään kuntaan vuoden 2013 aikana
 - Asikkala
 - Nastola
 - Hausjärvi
 - Loppi
- Lehtien toimituksessa mukana:
 - HAMKin kestävän kehityksen koulutusohjelman opiskelijat (8 opiskelijaa)
 - ProAgrian ja Suomen metsäkeskuksen asiantuntijat
- Saatavilla: <http://etela-suomi.proagria.fi/sisalto/kestavan-energian-tiedotuslehdet-2308>

Kestävän energian kuntatilaisuudet

- Järjestettiin keväällä 2014
 - Nastola 27.3.2014
 - Asikkala 1.4.2014
 - Loppi 8.4.2014
- Uusiutuvan energian eri vaihtoehtojen esittely, katsaus kunnan energia-asioihin
- Tilaisuuksien järjestelyt
 - HAMKin kestävän kehityksen opiskelijat (6 opiskelijaa), HUE-hankkeen asiantuntijat sekä kuntien yhteyshenkilöt
- Esitykset saatavilla:
<http://etela-suomi.proagria.fi/sisalto/3216>

Kestävä kylä -selvitystyö

Hämeen uusiutuvan energian tulevaisuus

www.hamk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Kestävä kylä –selvitystyön tavoitteet

- Tavoitteena oli muodostaa pilottikylien avulla toimintamalli olemassa olevien kylien kehittämiseen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
- Hankkia esimerkkejä muualla toteutetuista ekokylistä/kestävistä kylistä
- Kanta- ja Päijät-Hämeen kestävän energian ohjelmien mukaan alueelle tarvitaan pilottialueita hiilineutraalista maaseutualueesta.
- Hankesuunnitelmassa Energiakylän pilotoinnin selvittämisenä > tarkastelu laajennettiin kattamaan energian lisäksi myös muut kestävän kehityksen osa-alueet (ekologinen, sosiaalinen, taloudellinen)

Ekologinen kestävyys

- energian säästö
- uusiutuvan energian käyttö
- energiaomavaraisuus
- kierrätys
- ympäristön hoito
- yhteishankinnat

Taloudellinen kestävyys

- yhteishankinnat
- työpaikat
- etätyömahdollisuudet
- yrittäjyys
- taloudellisuus, ekotehokkuus

Kestävä kylä

Sosiaalinen kestävyys

- yhteisöllisyys
- lähipalvelut
- koulu ja päivähoito
- vanhustenhoito
- yhdessä tekeminen
- turvaverkko
- harrastusmahdollisuudet

Kulttuurinen kestävyys

- kulttuuriperinnön säilyttäminen
- kylän historia
- kylän identiteetti
- yhteiset tapahtumat
- Kylän tulevaisuus

Mitä hyötyä kylien kestävästä kehittämisestä?

- Uusiutuvan energian mahdollisuudet maaseutukylissä (energiaomavaraisuus, lämpöyrittäisyys)
- Kylien elinvoimaisuus
- Työpaikat, palvelut
- Kyläläisten hyvinvointi
- Lähipalveluiden säilyminen ja kehittäminen
- Ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä asuminen
- Kestävän kehityksen käsitteen konkretisoituminen käytännön tekemiseksi

Kestävä kylä –selvitystyön sisältö

- Opintomatka Kempeleen ja Alpuan ekokyliin sekä tutustuminen uusiutuvan energian kohteisiin 3.-4.4.2014
 - Matkalla tutustuttiin Kempeleen energiaomavaraiseen asuinalueeseen, Alpuan kylän CHP-laitokseen ja muihin uusiutuvan energian kohteisiin, painotuksena tekniset ratkaisut lämmön ja sähkön tuotannossa
 - Matkanjohtajana Markku Lappi (ProAgria Etelä-Suomi)
 - Matkaraportti HUE:n nettisivuilla
- Kestävä kylä –toimintasuunnitelmat kahteen pilottikylään
 - Pilottikyläksi valittiin kaksi aktiivista kylää, joissa kiinnostusta ja kokemusta hankkeista
 - Yhteistyössä: HAMKin kestävän kehityksen ko:n opiskelijaryhmä (7 opiskelijaa), Viralan ja Letkun kyläyhdistykset, Yhdessä tulevaan –hanke (Hämeen kylät ry ja Päijät-Hämeen kylät ry), HUE:n asiantuntijat ProAgriasta ja Suomen metsäkeskuksesta
 - Toimintasuunnitelmat julkaistu HUE:n nettisivuilla
- Toimintasuunnitelmaprosessien arviointi ja raportointi sekä Kestävä kylä -toimintamallin laadinta
 - raportti valmistuu syksyn aikana
- Sähköinen tiedotuslehti selvitystyön tuloksista
 - julkaisu valmistuu syksyn aikana

Kestävä kylä –toimintasuunnitelmat pilottikyliin

- Kaksi pilottikylää:
 - Letkun kylä Tammelasta
 - noin 300 asukasta, lisäksi lähes 300 loma-asuntoa
 - aktiivinen kylä ja ollut mukana monissa kehittämishankkeissa
 - toimintasuunnitelmassa esitetty yhteensä 30 toimenpidettä kylän kehittämiseksi
 - Viralan kylä Janakkalasta
 - noin 400 asukasta, 130 kotitaloutta, puolet lapsiperheitä
 - suurin osa työskentelee kylän ulkopuolella
 - toimintasuunnitelmassa esitetty yhteensä 21 toimenpidettä kylän kehittämiseksi
- Kestävä kylä -toimintasuunnitelmien laadinta
 - Tammi-kesäkuu 2014
 - Kyläillat, kysely kylän asukkaille > selvitettiin kehittämistarpeita ja -ehdotuksia
 - Konkreettisia toimenpiteitä kestävän kehityksen eri osa-alueisiin jaoteltuna: mm. energian kulutus ja tuotanto, palvelut, yhteisöllisyys...
 - Tavoitteena tuoda esiin kestävän kehityksen mukaista toimintaa kylissä ja kannustaa tekemään kestäviä tekoja
 - Toimintasuunnitelmat löytyvät HUE-hankkeen nettisivuilta osoitteesta: <http://etela-suomi.proagria.fi/sisalto/3394>

Kestävä kylä –toimintamallin rakentaminen

- Pilottikylien kokemusten ja arvioinnin perusteella toimintamalli, joka sovellettavissa muihin kyliin
- Uutta kestävän kehityksen laaja-alainen tarkastelu kyläsuunnittelussa
- Kestävien kylien verkoston tarve Suomeen noussut esiin selvitystyön aikana, esimerkkinä Hollannin kyläverkosto (verkkosivusto, kokemusten vaihto ja asiantuntijaverkosto kylien tukena)
- Lahdessa 30.9.2014 pidetyn Kestävien kylien verkosto -työpajan antia:
<http://hameenkylat.net/ajankohtaista/272-309-tyoepajan-kestaevien-kylien-verkosto-anti>

Yhteistyöryhmän perustaminen

- Kylän yhteyshenkilöiden valinta, ulkopuoliset tahot

Nykytilanteen kartoitus kestävän kehityksen näkökulmasta

- apuna asiantuntijat

Kylän tarpeiden ja tavoitteiden selvittäminen

- Avoin kyläilta tavoitteiden määrittelemiseksi
- Kysely kylän asukkaille

Kestävä kylä –suunnitelma

- toimenpiteet ja tavoitteet teemakokonaisuuksina

Suunnitelman toteuttaminen

- Toimenpiteiden toteuttaminen ja asiantuntijoiden tuki
- Kestävien kylien verkoston tuki toimenpiteisiin, hyvät esimerkit ja toimivat toteutukset

Kiitos!

Yhteystiedot:

Petra Korkiakoski
Puh. 03 646 5319
petra.korkiakoski@hamk.fi

Eija-Liisa Lehto

Kaisa Halme

Kaisa Halme

